პროლეტარებო, ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი 5 კაპ.

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კაბოლ (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმისათვის მოღება პარაკლ

ჰანრი ბარბიუსი სომხეთის შესახებ

კვირას, 23 ოქტომბერს სომხეთიდან თბილისში დაბრუნდა ამხ. ჰანრი ბარბიუსი, რომელმაც 3—4 დღე დაჰყო სომხეთის სხვადასხვა რაიონებში. იმავე დღეს, საღამოს ამხ. ბარბიუსმა მიიღო ჩვენი გაზეთის თანამშრომელი, რომელსაც გაუზიარა თავისი შთაბეჭდილებები სომხეთის დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ.

სომხეთში ჩემს გამგზავრებას, — განაცხადა ამხ. ბარბიუსმა, — იგივე მიზანი აქვნდა, რაც საქართველოში — მინდოდა გამეცნო სომხეთის პოლიტიკური და სოციალ ეკონომიური მდგომარეობა. ამ მიზნით ვიყავ ლენინაკანში, ერევანში, ალექსანდროპოლსა და კარაკლისში.

შეთოდი საკითხების შესასწავლად ოცი მაქვს ნაფიქრი, რაც საქართველოში, ვაყენებ და კონკრეტიულ კითხვებს და ვითხოვდი გარკვეულ პასუხს ყოველგვარ კომენტარიების გარეშე. ადგილობრივი ამხანაგებმა თანგარდნობამ და დახმარებამ საშუალება მომცა ნათელი წარმოდგენა შემეძლო შევიგანა სომხეთის წარსულსა და დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ.

არსად არც ერთ საბჭოთა რესპუბლიკაში ისე საგრძნობი და თვალსაჩინო არ არის საბჭოთა პოლიტიკის, საბჭოთა ალმშენებლობის შედეგები, როგორც სომხეთში, რომელიც გასაბჭოებამდე ხანგრძლივი იმპერიალისტური ომით, ეროვნული ბრძოლების, მასიური მოსახლეობის ხოცვა — ჟლეტით ღონემიხდილი სულს ღაფავდა და სასიკვდილო აგონიას გადიოდდა. ის ქრილობა, რომელიც სომხეთის ხალხს მიაყენა იმპერიალისტური რეჟიმმა და ლაშაკების საზიზღარმა პოლიტიკამ, ჯერ კიდევ მოშუშებული არ არის: ჩემი მოგზაურობის დროს ეს ვხედე ბოდი ცეტლით და მახვილით განადგურებულ სოფლებს და ქალაქებს, დიდ შენობათა და მეურნეობათა ნანგრევებს.

ლენინაკანის ახლოს ერთს ხეობაში შემაჩვენეს ადგილი, სადაც წოთელი არმის შემოსვლის შემდეგ უპოვნიათ 17 ათასი ადამიანის ჩონჩხი. ყველგან—ყოველ ფეხის გადადგმაზე ჩანს საშინელი ნგრევის და უბედურების კვალი.

ამავე დროს მე არ მინახავს ერთი სოფელიც, სადაც რამე არ კეთდებოდეს, არ სჩანდეს ახალი აღმშენებლობის კვალი; ეს ეს კონტრასტი — ძველიდანვე ნგრევის ნაშთებისა ალდგენის პროცესთან, გრანდიოზულ მშენებლობასთან ყველაზე უფრო გარკვეულად აკმაცებენ საბჭოთა ხელისუფლების — საბჭოთა პოლიტიკის ბუნებას და ნასიათს.

ნგრევა და განადგურება წარსულში—ეგ შედეგი მეფისა და დაშნაკთა მოღვაწეობის, განაოლება და შენება აწმყოში — ეგ შედეგი საბჭოთა წყობილებისა. ამ მხრივ — დღევანდელი სომხეთი კლასიკური მაგალითია საბჭოთა სახელმწიფებრივი პოლიტიკის დასახასიათებლად.

რას წარმოადგენს ერთი თვალის გადაკვლებით დღევანდელი სომხეთის აღმშენებლობა?

როგორც ამ. რუძუტაკმა ჩემთან საუბარში სთქვა, საბჭოთა მშენებლობას სომხეთში, ისე როგორც დანარჩენ რესპუბლიკებში საფფიქვილად არ უდგეს ყველმოქმედება, ფილანტროპიული მოსაზრება. ის, რაც კეთდება სომხეთში, კეთდება ადგილობრივი მოსახლეობის და მთელი საბჭოთა კავშირის ხალხების ინტერესების თვალსაზრისით. საბჭოთა სამეურნეო პოლიტიკის მიზანია ერთმანეთის შეუთანხმოს ადგილობრივი მოსახლეობის სამეურნეო ინტერესები საერთო საკავშირო ინტერესებს. ამ ამ თვალთ მოსაზრებებზე აგებულია საბჭოთა სამეურნეო პოლიტიკა როგორც ცალკეულ ეროვნულ ერთეულ ბის დარგში:

საბჭოთა საფეიქრო მრეწველობა საჭიროებს დიდძალ ნედლეულს — ბამბას, ლინაფს და სხვა. სომხეთის საბჭოთა თანაგრობის მთელი გულოსანური ლღეს იქითკენ არის მიქცეული, რომ გადიდდეს ბამბის ნათესების და სხვა ტენნაკურ კულტურით დაკავებული მიწის სივრცე. ამავე დროს სწარმოებს ცდები სხვა უმაღლესი ხულტურების (ჩაის, ბარხლის, თამბაქოს და სხვ.) შემოსაღებად და გასავრცელებლად. მაგ. ბოლო ორ წელიწადში ეგებთ და მთელი ინ პირობების გათვალისწინებით, რომელიც საჭიროა მეურნეობის ამა თუ იმ დარგის განსავითარებლად.

მთავრობა ეძებს რა ნედლი მასალის მომწოდებელ წყაროს — ამავე დროს ცდილობს საკუთარი ჩაუყაროს მრეწველობას და ამ მიზნით აგებს და აშენებს ახალ ფაბრიკებსა და ქარხნებს — ქმნის სამრეწველო წარმოებათა მთელ რიგ კომბინატებს.

როგორც კერძო მაგალითს, დავასახელებ გრანდიოზულ საფიქრო ქარხნებიკომბინატს, რომელიც ამკაბად შენდება: ეროთ ამ ქარხანათაგანი უკვე დამთავრებულია, მეორეც ამ მოკლე ხანში დამთავრდება, მთლიანად კომბინატი მზადაქმნება 1931 წლისათვის.

მრეწველობის განვითარებას სომხეთი საოვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ამ მხრივაც, რომ იქმნება კავალიფიკიერი მუშაობა კადრი ინ საკმაოდ მრავალრიცხოვან უმწეო — უპატრონო მოზარდებისადან, რომელიც სომხეთს დაუტოვა ნაციონალისტური და ეროვნული ომებით გამოწვეულმა ანარქიამ და მასიურმა ხოცვა-ჟლეტამ.

არ შეიძლება ადამიანმა აუოელეგვალად, შეხედოს, თუ როგორ სდგება ფერ ფლისა და ნაკრისაგან ახალი სომხეთი, ნაგრეგებს და ნამსხვრევებს ვგეკრიალ როგორ თანდათან იზრდება ახალ - ახალ ბაღალი და მშვენიერი შენობები.

ასეთივე წარმატება ეტყობა სახალხო განათლებას სომხეთში.

მეფის მთავრობა ხელოვნურად ავრცელებდა უვიცობას მუშურ - გლეხურ მასსებში, — საბჭოთა მთავრობას დიდი ენერგია დაუხარჯავს ამ უვიცობის ლიკვიდაციისაგან, — ეროი ათად გაუმრავლებია სკოლების რიცხვი, უწერმოებება მუშაობა წ.-კ. უკოლიანსრობის სალიკვიდაციოდ და მოსახლეობის პოლიტიკურად გასათვითცნობიერებლად. ამ მუშაობის შედეგი ის არის, რომ სომეხ მოსახლეობის კულტურული დონე იმდენად აძაღლებულა, რომ სომხეთის წინეტ მნახველი ღღეს ხს ვერ იცნობს.

მე სპეციალურად შევიწყვალე ბერეთვე სახალხო ჯანმრთველობა. ამ დარგშიდაც განსაკვიფრებელი მიღწევებია. გაქვალულ ყველაზეული და დასნეულებული მოსახლეობა სრული გაჯანსაღების გზას ადგია, რასაც შემდეგი შედარება მოწმობს: თუ გასახეოებამდე ახლად დაბადებული ბავშვი საშუალოდ 3.000 გრამს აწონდა, ეხლა იწონის 3.600 გრამს. ეს ფაქტი ალაკარაგებს სომხის მოსახლეობის, ჯანმრთელობის და საცხოვრებელ-პირობების გაუმჯობესებას.

ერთი სიტყვით, სომხეთი გასაბჭოების შემდეგ სრული გარდაქმნის პროცესშია იმყოფება.

საბჭოთა კავშირის მომეტ რესპუბლიკებში მისი ძმური თანამშრომლობა საკუთარ უზრუნველყოფს მის ბრწყინვალე ქმიბეულს.

საფრანგეთში დაბრუნებისთანავე მე შეუდგები საბჭოთა კავშირში მოგზაურობიდან მიღებულ შთაბეჭდილებათა ალწერას, და სხვათა შორის, დავსწერ ცალკე წიგნს სომხეთზე, ისე როგორც საქართველოზე. წიგნი აგებული იქნება ჩემს მიერ პირადათ ნახულ განცდაზე და ფაქტებზე — ციფრიან ცნობებზე, რომელიც საბოლოოდ გაფანტავს ის ეაოდენ ბოდ ბმებს და ცილისწამებას, ანუ ეეალ ბოდ ბმებ ბ ბ ბ

პარტიული ცხოვრება

დღეს იხსნება თბილისის პარტკონფერენცია

თბილისის კომიტეტის მუშაობა დაწინაურებულთა შორის

მე-7 პარტკონფერენციამ ორგანიზაციის ყურადღება მიაპყრო დაწინაურების საკითხებს და აღნიშნა, რომ „ბიუროკრატიზმთან ბრძოლაში საჭიროა განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს სიბეჯითეთ აპარატის გამუშურებას, რაც უნდა მოხდეს შეგნებული და მომზადებული მუშების უფრო გაბედული და სისტემატიური დაწინაურების გზით“.

ამ დირექტივის საფუძველზე თბილისის კომიტეტმა გამოიმუშავა მთელი რიგი ღონისძიებები, რამაც გაუთვალისწინა დაწინაურების სისტემა და შეიტანა გეგმაზომიერება მუშაობაში. დიდი ყურადღება მიექცა აგრეთვე დაწინაურებულთა თვისებრივ შემადგენლობას, რისთვისაც კანდიდატების შერჩევა დაევალა რაიკომებსა და უჯრედებს.

რაიონების მიხედვით დაწინაურება შემდინარეობდა ასე:

1	რაიონმა დაწინაურა	67 კაცი;
2	„ „	62 „
3	„ „	35 „
4	„ „	29 „

ამ ხნის განმავლობაში თბილისის კომიტეტმა დაწინაურა 21 კაცი.

საჭიროა აღინიშნოს, რომ დაწესებულებათა ხელმძღვანელები ბევრ აღიარებას საკმაო დიდ წინააღმდეგობას უწევდენ მუშების დაწინაურებას. ისინი აყენებდენ მოტივათ შემდეგს: „**დიდი გამოცდილების მქონე კარგი სპეციალის შეცვლა მუშებით ყოველად შეუძლებელია**“. ეს კი დაწესებულების ხელმძღვანელი პარტიული კომიტეტის ზეგავლენის გაწევა ბოლოს თანხმდებოდა თავისი თანამშრომლების მუშებით შეცვლაზე, ოგი ინთავისუფლებდა ტეხნიკურ მუშაკთა ადგილებს, სადაც ჯაჭვმაგინი გაცილებით დაბალი იყო მუშის წინანდელ ხელფასზე. ასეთ პირობებში დაწინაურება ეამოდენიმეთ ძნელდებოდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა დაწინაურებულმა, გამონაკლისის შემთხვევების გარდა, საკმაოდ ეფექტიანად ამართლა იმედები. დაწინაურებული მუშები არა თუ კარგად ასრულებენ თავის სამუშაოს, არამედ მათ ბევრი კარგი წინადადებაც შეაქვთ აპარატის გაუმჯობესებისა, მისი რაციონალიზაციის და სხ. დარგში.

დაწინაურებულთა მატერიალური მდგომარეობა უმეტეს ნაწილად გაუმჯობესდა.

რაიონული კომიტეტები იწვევდენ დაწინაურებულთა თათბირებს მათი მუშაობის შესასწავლად.

თბ. კომიტეტმა მოიწვია დაწინაურებულთა თათბირი ქალაქის მასშტაბით, რომელზედაც 6 ამხანაგმა გააკეთა მოხსენება თავისი მუშაობის შესახებ.

ამ თათბირზე გამოირკვა, რომ **დაწინაურებულებს გადაჭარბებულად ტვირთავენ სხვა საზოგადოებრივი მუშაობით.**

ადგილებზე, სადაც მუშაობენ დაწინაურებულნი, არ მოიპოვება შესაფერი ლიტერატურა, არ არის საკმაო თანხმობა სპეციალთან, ყველგან არ იქმნება შესაფერი ამხანაგური ატმოსფერი დაწინაურებული მუშის გარშემო და სხვა.

თათბირმა გამოიტანა მთელი რიგი ღონისძიება დაწინაურებულთა მუშაობის თვისებრივი გაუმჯობესებისა და ადგილობრივ ადგილებზე ამ საკითხის ინტენსიურ შესწავლისთვის.

დასასრულ, აღინიშნულის საფუძველზედ უნდა ითქვას, რომ მუშების დაწინაურებისა და აპარატის კომუნისტიკის საკითხში მოხდა გარდატეხა, რაც გამოიხატა შემდეგში: მუშაობა სწარმოებს უფრო გეგმიანად, უჯრედებმა გააძლიერეს ყურადღება დაწინაურების საკითხისადმი და წელს მეტი მუშა იქნა დაწინაურებული, ვიდრე შარშან.

პარტიული ინფორმაციის დაყენება

მიმდინარე წელს დაწყებულ იქნა ყოველ - კვირეული ცნობების შედგენა რაიკომების, თემკომების, პროფკავშირების და მიმაგრებულ უჯრედთა ოქმების მიხედვით.

1927 წ. აპრილიდან სექტემბრამდე სულ გამოშვებულია 17 ცნობა. ეს ცნობები ეგზავნებოდა რაიკომებს (მუშაობის ურთიერთ გაცვლობა) უმაღლეს პარტორგანოებს და იგრეთვე ცალკე პასუხისმგებელ ამხანაგებს.

თბილისის კომიტეტის ხაინფორმაციო-ქვეგანყოფილება ადგენდა ინფორმაციულ ცნობებს პარტმუშაობის ყველა მთავარ საკითხებზე, რომელზედაც მუქდები და ორგანიზაციის მდგომარეობა პარტიულ დირექტივების შესრულების თვალსაზრისით. ამ ცნობებში მოყვანილი იყო, დამახასიათებელი ფაქტები და იგრეთვე ნაკლი და მილშვეები. ეს ცნობები დიდ დახმარებას უწევდენ თბ. კომიტეტს პარტმშენებლობის ამა თუ იმ საკითხების დამუშავების, პრაქტიკულ წინადადებათა გამოტანის და ქვედა ორგანიზაციებისათვის დირექტივების მიცემის საქმეში.

1927 წ. თებერვიდან ოქტომბრამდე შედგენილი იყო სულ 24 ასეთი ცნობა. ინფორმაციული ცნობები იგზავნებოდენ ამავე წესით, რა წესითაც რიგდებოდეს ყოველ - კვირეული ცნობები.

საანგარიშო პერიოდში ორგანიზაციებს დაეგზავნათ 23 ცირკულიარი, ერთი ცირკულიარული - მითითება, ერთი ძოწოდება და ერთი დახურული ინფორმაციული წერილიც, რომელშიაც გაშუქებული იყო ოთხი საკითხი:

1) საბჭოების გადარჩევები, 2) კოლექტიურ ხელშეკრულებათა გამოცემის შედეგები, 3) საცალო ფასების დაკლება და 4) ანტი - საბჭოთა პარტიების მუშაობა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ წერილს ორ განიაკია დიდის ინტერესით შეხედა. უჯრედში ბევრმა ამხანაგებმა სურვილა, რომ მომავალშიაც ასეთი წერილები რეგულიარულად ყოფილიყო გამოგზავნილი.

თბილისის კომიტეტმა შემოიღო ცალკე ორგანიზაციებისათვის წერილების გაგზავნის წესიც (ხელმძღვანელობის ინდივიდუალიზაცია) ეს წესი შემოღებულ იქნა ამიერ - კავკასიის პარტიულ ინფორმაციის შესახებ მოწვეული თათბირის შემდეგ. ჯერ - ჯერობით გაგზავნა ერთი წერილი თითნეთის ორგანიზაციას, რომელიც მთელს მაზრაში ყველაზე უფრო მეტად დაავადებული ორგანიზაციაა იყო.

საანგარიშო ხნის განმავლობაში თბილისის კომიტეტი შეუდგა როგორც უჯრედებში, ისე თვით თბილისის კომიტეტთან საინფორმაციო აქტივის ჩამოყალიბებას. ორგანიზაციაში ამკიმად ინფორმაქტივი გამოყოფილია 30 უჯრედი.

ინფორმაქტივის მუშობის ის მცირე გამოცდილება, რომელიც დღეს გვაქვს, საფუძველს გვაძლევს ვიფიქროთ, რომ ამ ინსტიტუტს შეუწევს სიცოცხლის საჭმაო უნარი, რომ იგი შესაძლებელად აადვილებს პარტიული ინფორმაციის დაყენებას და აძლიერებს მუშაობის ტემპს.

მომავალი მუშაობისათვის ჩვენ აუცილებელ საჭიროებათ მიგვაჩნია ინფორმაქტივის მუშაობის გამოკოცხლება. ამისათვის მიზანშეწონილი იქნება მათი თათბირის მოწვევა და საინსტრუქციო მოხსენების გაკეთება პარტიული ინფორმაციის შესახებ. ამის გარდა უნდა გახანლებულ იქნას დახურული საინფორმაციო წერილების დაგზავნა, რადგან ისინი დიდ ინტერესს იწვევენ ეკ ხელს უწყობენ პარტიული მასის უფრო უკეთესად საკითხების გაცნობას და დამუშავებას.

ამხ. ნაუმოვი გამორიცხულია პარტიიდან

პენზა, 24 ოქტომბერი. აქტიურ ფრაქციულ მუშაობისათვის პენზის საგუბერნიო საკონტროლო კომისიამ საკავშირო კომპარტიიდან გამოარიცხა ყოფილი ლენინგრადელი მუშაკი ნაუმოვი, მუშა, პარტიის წევრი 1918 წლიდან (ადს).

გამოიშვეულების წინააღმდეგ

ქუთაისი, 23 ოქტომბერი. მთელ რიგ უგზო-ბათა შესრულებას ყოველგვარ პირობის გარეშეც ადგენენ და პარტკონფერენციებმა, ოქმზეციის ბიუროებმა, რეგიონალიზებში ნათქვამია ოგრეთვე რომ ფეოდალურ-ანარქისტული მუშაობის გამო, გამოიტანეს რეზოლიუციები, რომლებშიც კატეგორიულად მოითხოვენ ბოლშევიკურ დისციპლინისაგან ოპოზიციის დამორჩილებას და პარტიისა და მისი ცენტრ. კომიტეტის გადაწყვეტილებ.

ქირს ოპოზიციის ფრაქციული მუშაობა

სახ. უნივერსიტეტის ა. ლ. კ. კ. კრება

შაბათს, 22 ოქტომბერს, სალამის 6 საათზე სახელმწიფო უნივერსიტეტის შენობაში შესულ ფაკულტეტის ა. ლ. კ. კ. უჯრედთა გაერთიანებული კრება. კრებას დაესწრო სმა-სამდე კომკავშირელი (დანარჩენი კომკავშირელ ლაშქრობაში იყვენ). დღის წესრიგში დაგა: საკავშირო ცეკას და ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის ბეჭდოვანი ბიულეტენის შეტანა.

სრულ ეჭვს სათუბე დარბაზში გაისმა შეკუთხრე ტაშის ცემა. **მახარაძე** ხელით შემოჰაყავთ კომკავშირელს.

ამხ. შ. მახარაძის მოხსენება

კრების გახსნისა და ამხ. **ჭელიძის** მოკლე შესავალი სიტყვის შემდეგ აღინიშნული საკითხზე ეკრაკეთო მოხსენებით გამოვიდა ჩვენი პარტიის ბელადი ამხ. **შ. მახარაძე.** მოხსენებელი არკვევს ოპოზიციის ბუნებიერ-კულ ბადარის პარტიის რიგებიდან ჩამოშორების, რაც გამოიხატება გაფფოხარ ფრაქციულ მუშაობაში, ანალიზებულ სტანციებ მოწყობაში, საიდუმლო ფოკუმენტების გიფრაცელებაში და სხვ. დასასრულ ის მოუწოდებს ახალგაზრდებს:

„თქვენ ახალგაზრდები ხართ, მომავალი თაობა. თქვენ მოწადინებული ხართ შეისწავლოთ ლენინი, რომელიც ხანგძლივი წლების განმავლობაში ეწოდა გაფკინარ მუშაობას. თქვენ დაუფლიხარ მუშაობის, ბრძოლის, დიალექტიკის, ტაქტიკის მიაღწია უფროდეს ეფექტებ, რომელიც აკეთებენ მთელ ქვეყანიერებაში. მე დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენ არა ასკდებთან ამ ხაზს, რომლითაც ლენინი შედიოდა ოპოზიციაში, ბოლშევიკ ლენინ ... ...

საბჭოთა საქართველო

დეპეშები

ახალი სკოლები

ჟუთაისი, 23 ოქტომბერი. ჟუთაისის მაზრის ოფ. ზემო-სიმონეთში დაიწყო ახალი შვიდწლიანი მაზრის სკოლის აგება. (ადს).

ახალქუთაის საოთახო უბანრიკა

ოზურგეთი, 23 ოქტომბერი. სწორედ ამ დროს მიმდინარეობს ბარეშუთის სარკოვე ქეთილი უბარიკის ასაგები მუშაობა. ქვეყდა სართულის სეფუტები უკვე ამოყვანილია. ზემო სართულში უკვე ცემენტდასხმულია იატაკი და ალე დაიწყება ბეტონი სეფუტების ამოყვანა. ამნაირი გასყიდულობის ასაგები უკვე დასრულდა. მოტორი გადატანილია ახალ შენობაში. (ადს).

სკოლები მთიან თუშეთში

თელავი, 21 ოქტომბერი. სამაზრო აღმასკომს ეს განათლების გასყოფილება მთიან თუშეთში ზაგინის 3 კომკავშირელ მასწავლებელს. სამი კოლო, რომელიც ახლო ხანში გაიხსნება თუშეთში, ამუშავებს მთელი წლის განმავლობაში. თანად თუშეთში, ადგილ 6.000 სული ცხოვრობს, დღემდე არ ყოფილა სკოლა. (ადს).

წერილები

ზუტრის სოფლებში

ბოლ ბურის სოფლების წინანდელ ვითარებას ბაღანბილია, ის დღეგანდელ ბურის სოფლებში შეამჩნევს საგრძნობ ცვლილებებს. ცხოლია, რომ საკარიელოს თითქმის არც ერთი ეზოსა არ განიკვნის მაწის ისეთ ნაკლებობას, როგორც ხუთის ბოლოს. აწორად ბანა ეზოდ ეზოდ ბურის ბალეთა. ეს ბალეთა ბურ ბალეთ ბურ ბალეთ, რომ ბურ ბალეთ, ბალეთ ბალეთ ბალეთ

ფასების დაკლების გამოკვლევა

(საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის მასალებიდან)

საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციამ საქართველოში ჩაატარა გამოკვლევა იმის გამოსარკვევად, თუ რამდენად არის შესრულებული საბჭოთა კავშირის შრომისა და თავდაცვის სახალხო მეურ 1927 წ. 16 ოქტომბერის თარიღით გამოცემული დირექტივა: ყველა საჟაური ორგანონი ფასებისაში ა. წ. იანვართან შედარებით ფასების 10 პროცენტით დაკლების შესახებ.

შეგროვილი მასალები აშკარად მოწმობენ, რომ ადგილი ფასების დასაკლებად წარმოებული კამპანია ფართოდ ჩატარებული განსაკუთრებით თბილისში, სადაც კამპანიის გამოცემი შედეგები ნაყოფიერი შედეგები მაშინ, როცა ფასების დაკლების შედეგები სოფლებში არ აღმოჩენილ საქმეები დამაკმაყოფილებელი, ამის გამო სამ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციას აუცილებელად სცენ სათანადო ორგანიზაციების ხელით მიეტაცა განსაკუთრებული ყურადღება სასწრაფო ზომების მიღებას უმალესეს ორგანოების დირექტივებს სისრულეთ გასატარებლად.

გამოკვლევით დადასტურებულია, რომ თბილისის კოოპერაციაა ენერგიულად შესდგომია ფასების დაკლებას და ა.-წ. პირველი მინისათვის საცალო ფასები შეუმცირებია საშუალოდ 8 პროცენტით, მაზრებში კი გამოსაკუთრებით სოფლად კოოპერაციას ფასებისათვის, დაუკლია მხოლოდ 5 პროც. ამ გარემოების გამო საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციამ საქართველოს სენო, რომ კოოპერაციამ ამ მხრივ ნაყოფიერ საქმიანობა ჩაატარა. კოოპერაცია უძლურია საყანდი ფასებზე ფასების დაკლებაზე, რაც ფასების ეკონომიურ ბაზებზე ფასების ეკონომიურ ბაზებზე ფასების ეკონომიურ ბაზებზე

ᲙᲝᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲝᲞᲔᲠᲐ

„ᲠᲘᲒᲝᲚᲔᲢᲝ“

წარმოდგენა არ შეიძლება მიეკუთვნოს კარგად შესრულებულ ოპერებს რიცხვს, მიუხედავათ ისეთ მსახიობებს მონაწილეობისა, რომელიც დანიელიანი და ინიშვილია. როგორც სკენიური დადგმა, ისე ორკესტრისა და გუნდის მიერ ვოკალური პარტიების შესრულება მხრივ, ოპერას ეშრეკვა მოუმზადებლობა.

როგორლეტის პარტია, რომელიც დიდ ეროდიციას მოითხოვს, წარმოადგენს ერთ-სტუკეოს პარტიას ინაშეალის „ტრაბუტარში. თავის საგანგებო წარმოდგენებში მსახიობი ხშირად გამოდიოდა როგორლეტის პარტიებში, როგორც ჩვეულებრივ, ისე ახლაც მსახიობი დაკვირვებით ეკიდება პარტიის სკენიურ მხარეს. მაგრამ ამ ჯერზე მსახიობს მაინც ეტყობოდა, რომ ის მთლიანად არ გამიცდიდა პარტიას და ამიტომ ეფა, რომ ძან ერი შესცლო ოუდტერიის ძველებურად მოკადდება. პირველ სცენაში გრაფ გონტკერნთან სასოეგეკეთა მეტი სიმკვეთრე და ავგულობა, ჯიდლას სცენაში საუოველია მეტი გაწყენობილება, ხოლო მეტტენპერამენტი ოპერის მესამე აქტის კარდინალეტო სცენაში. მართალია, მსახიობი იჩენს განსხვავებას მონოლოგის პირველ და ბოლოს ნაწილს შორის, მაგრამ აქაც მაინც მეტი ტემპერამენტია საჭირო, უნდა ითქვას, რომ მსახიობმა მშვენიერად შესრულა მეოთხე აქტის უკანასკნელი სცენა (ჯიდლას და გეფამპა). როგორც ეტყობოდა ბოლოს ჰქონდა მშვენიერი გრიმი და ტანსაცმელი.

მსახიო-ქალმა **დანიელიანმა**, როგორც ეჩანა, მეორეთ თავისი ყურადღება მიაქცია პარტიიე ეოკალურ მხარეს. ხმას მშვენიერად იყენებს, მაგრამ სცენიური შესრულების მხრივ აქვს ზოგიერთი უარყოფითი მხარეები: მესამე აქტში მამასთან სიმღერის უდრეოოთ დაუვაზა, ხმიდ გამოლეიტება მეოთხე აქტის კარიტეტში (ოთოცა დაირეკვა კვარტეტის თანაბარხმოვანობა). მეორე აქტის სცენაში (ფინალური სცენა) სიმღერის გაძლიერება საჭიროა. ალბათ ამ-მის ტიხდეთ. ძალიან მკოთალი მსახიობის სცენიური ცხოვე. მკოთალია მისი განცდა, თუმცა პარტიაში უხეოალა დრამატიული ეპიზოდები მეხუთე აქტშა გარეგნული სახე არ შეეფერება ამ სცენის დრამატიულ მოვლენას. მსახიობს უნდა ახსოვდეს, რომ ამ სცენაში ჯიდლამ თავი ისსნა გარყვნილ მანტიანელ გეროკოგისაგან.

„ᲙᲣᲜᲒᲘᲜᲘᲡ“ (ᲒᲐᲠᲬᲘᲚᲘ) ᲐᲠᲘᲐᲜᲘᲡ

ეს ოპერა ეკუთვნის ბეთოვენ-ბეთოვენ ... ეს ... ...